

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.48/2023/10.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. január 5. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette miatt Terhelt5 V. rendű vádlott ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. július 11. napján kihirdetett Kb.II.7/2023/30. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott büntetést 2 (kettő) év börtönbüntetésre és 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra súlyosítja.

Megállapítja, hogy a szabadságvesztés büntetés nem hajtható végre.

A vádlottat 113.190 (száztizenháromezer-százkilencven) forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. július 11. napján kihirdetett Kb.II.7/2023/30. számú ítéletével Terhelt5 V. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében [Btk. 305. § a) pont] ezért őt, mint visszaesőt 150 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Az így kiszabott összesen 150.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte az V. rendű vádlottat az eljárás során felmerült 73.046 forint bűnügyi költségnek a viselésére.

[2] Az ítélet kihirdetését követően a katonai ügyész a jogorvoslati nyilatkozata megtételére 3 munkanapot tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül az V. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása végett jelentett be fellebbezést. Az V. rendű vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

[3] Az ügyészség a fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a kiszabott szabadságvesztés mértéke törvénysértően enyhe. Álláspontja szerint a cselekményét az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés végrehajtása alatt elkövető, visszaeső vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés büntetés kiszabása, és a Btk. 45. § (3) bekezdésének alkalmazása nem mellőzhető. Az ügyészség érvelése szerint nem tekinthető nyomatékosan enyhítő körülménynek az időmúlás sem, hiszen a vád tárgyává tett cselekmények jellemzően 2021. évben történtek. A Btk. 79. §-a alapján a szankció meghatározásakor olyan joghátrányt kell kiszabni, amely a büntetés célját mind a speciális, mind a generális prevenció tekintetében kiszolgálja. Mindezen indokok alapján az Terhelt5 V. rendű vádlottal szemben a kiszabott pénzbüntetés helyett (a mértékes indítványban foglaltak szerint) legfeljebb két évi börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását indítványozta.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.668/2023/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta. Hivatkozása szerint a törvényszék katonai tanácsa a történeti tényállást és a vádlott cselekményének jogi minősítését és a visszaesői minőségét a váddal megegyezően állapította meg és ítéletét a Be. 542. §-a alapján indokolta.

[5] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint ugyanakkor tévedett a katonai tanács, amikor a vádlottal szemben lehetőséget látott pénzbüntetés kiszabására. Ez a döntés nem felel meg a Btk. 80. §-ában írt bünteteskiszabási elveknek. Megismételve az elsőfokú ügyészség fellebbezésében írtakat hangsúlyozta, hogy az V. rendű vádlottal szemben csak végrehajtandó szabadságvesztés büntetés – melynek tartama a mértékes ügyészi indítványban foglaltakra tekintettel a 2 évet nem haladhatja meg – kiszabása alkalmas a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok elérésére. Az V. rendű vádlott méltatlan a közügyek gyakorlására, ezért őt végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélese esetén mellékbüntetésül annak gyakorlásától a Be. 61. és 62. §-a alapján el kell tiltani. Kifejtette továbbá, hogy az V. rendű vádlott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetése végrehajtása alatt követte el a bűncselekményt, ezért szabadságvesztés büntetésre ítélese esetén a Btk. 45. § (3) bekezdése alapján a feltételes szabadságra bocsátása legkorábbi időpontját 5 évi időtartamra el kell halasztani.

[6] A leírtakra figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.7/2023/30. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és az V. rendű vádlottal szemben a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontja és a 36. §-a alapján szabadságvesztés büntetést szabjon ki, melynek végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (2)

bekezdés a) pontjára figyelemmel börtön. Rendelkezzen arról, hogy a Btk. 45. § (3) bekezdésére figyelemmel az V. rendű vádlott feltételes szabadságra bocsátása legkorábbi időpontját 5 évi időtartamra elhalasztja. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[7] Terhelt5 V. rendű vádlott az ügyészi fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatban észrevételezte, hogy a rá kiszabott pénzbüntetést meg tudná fizetni, mivel a büntetés-végrehajtás keretein belül képzésben vesz részt, így havi ösztöndíjban részesül, továbbá egy korábbi elszámolási ügye is rendeződött, így jelentős összeghez jutott. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[8] A védő is bejelentette észrevételeit az ügyészség fellebbezésével kapcsolatosan. E körben előadta, hogy az elsőfokú bíróság teljes körűen számba vette a büntetéskiszabás során értékelést kívánó súlyosító és enyhítő körülményeket és az ügy egyedi körülményeit értékelve megállapította, hogy szabadságvesztés büntetés kiszabása – tekintettel a Btk. 45. § (3) bekezdése alapján kötelezően alkalmazandó feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának 5 évvel történő elhalasztására – a büntetés céljain túlmutató joghátrányt okozna Terhelt5 V. r. vádlott részére. A védő álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a kiszabott szankció alkalmazása tekintetében is megalapozott. A Szegedi Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a terhelt korai, felderítő jellegű beismerő vallomása, őszinte megbánása, felbújtói részessége, a jelentős időmúlás, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség és különösen az általa megvalósított bűncselekmény enyhe tárgyi súlya, a Büntető Törvénykönyvben meghatározott büntetési célok és büntetéskiszabási elvek kötelező érvényesülése mellett, még V. r. vádlott előéleti adataira tekintettel sem eredményezhetik szabadságvesztés büntetés kiszabását. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az ügyészség által bejelentett fellebbezést utasítsa el és a Szegedi Törvényszék Kb.II.7/2023/30. számú ítéletét hagyja helyben.

[9] A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése alapján
– korlátozottan – bírálta felül, tekintettel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A felülbírálat ezért kizárólag a vádlottal szemben kiszabott büntetésre vonatkozó sérelmezett rendelkezést, valamint a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja alapján a bűncselekmény jogi minősítését érinti.

[10] A fellebbviteli bíróság azonban a Be. 590. § (5) bekezdése a) pontjában írtakra figyelemmel az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírált az elsőfokú eljárást. Így vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett-e a Be. 608. § (1) bekezdésében írt, az ítélet abszolút hatályon kívül helyezését eredményező abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést.

[11] A másodfokú katonai tanács a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az előzőekben kifejtettek szerint nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[12] A másodfokú katonai tanács a korlátozott felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat nagyrészt betartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését és hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértésre egyik érdekelt sem hivatkozott. Ugyanakkor a másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú katonai tanács a Be. 499. § (2) bekezdésében előírtakkal szemben az előkészítő ülést nem a vádirat kézbesítésétől számított három hónapon belül tartotta meg. Eljárási szabálysértése azonban az ügy érdemére nem volt kihatással. Egyebekben a törvényszék maradéktalanul betartotta a Be. LXXVI. és LXXVII. fejezetében rögzített perrendi szabályokat. Az előkészítő ülésen az V. rendű vádlott az elsőfokú katonai tanács által teljeskörűen foganatosított törvényes figyelmeztetéseket követően a bűnösségét beismerte és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el, az V. rendű vádlott bűnösségét beismerő nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes. Az elsőfokú katonai tanács a végzés meghozatala során körültekintően vizsgálta azt, hogy az V. rendű vádlott beismerő vallomását a rendelkezésre álló bizonyítékok aggálytalanul alátámasztják-e. Indokoltan járt el akkor is, amikor az előzőekre tekintettel a vádlottat a személyi körülményeivel kapcsolatban hallgatta ki.

[13] Az elsőfokú katonai tanács a vádirati tényállással egyezően az ítélet [8]-[12] bekezdésében terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített. Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét a váddal egyezően törvényesen minősítette. Az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (2) és (4) bekezdése figyelembe vételével tett eleget.

[14] A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés alapos.

[15] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az ítélete [16] bekezdésében jórészt helyesen tárta fel és értékelte. Azonban tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor az V. rendű vádlottal szemben lehetőséget látott pénzbüntetés kiszabására, az törvénysértően enyhe büntetés. Az V. rendű vádlott ugyanis a felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetettét visszaesőként, életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés végrehajtása alatt követte el. Ezen túlmenően a visszaesői minősítését megalapozó büntetéseken túl is többször volt büntetve, amely körülmények az V. rendű vádlott személyének fokozott társadalomra veszélyességére utalnak. Minderre figyelemmel a másodfokú katonai tanács – egyetértve az ügyészség indítványával – az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az V. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra súlyosította.

[16] A hivatali visszaélés büntette három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A Btk. 80. § (1) bekezdése szerint a büntetést céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A (2) bekezdés szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke (jelen ügyben 1 év 7 hónap 15 nap) az irányadó. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a középértéket kis mértékben meghaladó – a mértékes ügyészi indítványban foglaltakra is tekintettel – 2 év tartamban kiszabott szabadságvesztés büntetés igazodik ténylegesen az V. rendű vádlott személyiségében és cselekményében rejlő társadalomra veszélyességhez, bűnössége fokához, továbbá az enyhítő és súlyosító körülmények számához és nyomatékához.

[17] A végrehajtási fokozat a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja szerint börtön.

[18] A fellebbviteli bíróság – miután az V. rendű vádlott méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen – a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján eltiltotta őt a közügyek gyakorlásától, amelynek tartamát a Btk. 62. § (1) bekezdésére figyelemmel – a szabadságvesztés tartamához igazítva – 2 évben határozta meg.

[19] A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az így kiszabott büntetés és mellékbüntetés együttesen szolgálja megfelelően a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[20] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa megállapította továbbá, hogy a szabadságvesztés büntetés nem hajtható végre, a Be. 837. § (2) bekezdés a) pontja szerint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának elhalasztása életfogytig tartó szabadságvesztés esetén különleges eljárás lefolytatásának van helye. A Be. 838. § (1) bekezdése értelmében, ha az alapügyben életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabására került sor, az alapügyben elsőfokon eljáró bíróság hivatalból vagy az ügyészség indítványára, nyilvános ülésen vagy tárgyaláson, nem ügyszóval végzésben határoz az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja elhalasztásáról. A különleges eljárás alapja a Btk. 45. § (3) bekezdése, amelynek értelmében, ha az elítéltet életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott ideig tartó szabadságvesztés tartamáig, de legalább 5 és legfeljebb 20 év közötti időtartamra elhalasztja. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint e rendelkezés életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélet után keletkezett tényre alapítva hozható, ezért a döntést az alapügyben elsőfokon eljáró bíróságnak, az elítélt meghallgatását követően kell meghoznia. A törvényi megfogalmazásra figyelemmel ezen különleges eljárás alapügye az, amelyben az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés jogerős kiszabására került sor. A Be. 838. §-ában szabályozott különleges eljárást ezért annak a bíróságnak kell lefolytatnia, amely bíróság abban az ügyben, amelyben az V. rendű vádlott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés jogerős kiszabására sor került, elsőfokon járt el. Erre figyelemmel az V. rendű vádlott feltételes szabadságra bocsátása legkorábbi időpontjának 5 évi időtartamra

történő elhalasztására irányuló ügyészi indítvány nem foghatott helyt, a fellebbviteli bíróság a különleges eljárás lefolytatása érdekében határozatát a Gyulai Törvényszék részére megküldi.

[21] A másodfokú katonai tanács a vádlottat a Be. 453. § (1) bekezdése alapján – számítási hiba miatt – helyesen 113.190 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

[22] Az elsőfokú katonai tanács ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokaik alapján – helybenhagyta.

[23] A fellebbviteli bíróság ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén, valamint a Be. 606. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. január 5.

Dr. Török Zsolt hb. dandártáborok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.
Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró
bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.7/2023/30. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.48/2023/10. számú ítéletében írt változtatással Terhelt5 V. rendű vádlott tekintetében 2024. január 5. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. január 5.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke